

Grijskaart als hulpmiddel

Een grijskaart is een handig hulpmiddel en wordt gebruikt om zeer nauwkeurig de juiste belichting vast te stellen. De grijskaart is exact 18% grijs (RGB, midden-grijs) en dat is precies de waarde waarop de camera is geijkt.

De kleur die wij zien van het bekijken van het object wordt bepaald door de kleur die dat object reflecteert, wit daglicht bevat een kleurspectrum van violet tot rood. Een gele citroen reflecteert alleen het gele deel van dat spectrum. Maar wanneer het licht dat op de citroen valt, verandert ook de kleur die wij waarnemen.

Er zijn bepaalde foto onderwerpen waar je niet met behulp van een grijskaart het perfecte witbalans de kleuren neutraal wilt kan krijgen, denk bijvoorbeeld aan sfeerverlichting, kermis, theaterfotografie enzovoorts.

De term witbalans

Om het nut van een grijskaart te begrijpen moeten we eerst de term witbalans begrijpen. Wanneer we een hagel wit oppervlak bekijken bij zonlicht, het licht van een gloeilamp, TL-verlichting of bij de ondergaande zon, voor ons oog blijft het witte oppervlak onder alle omstandigheden wit.

Onze hersenen weten dat dit oppervlak wit is, dus zien we het ook als wit, in werkelijkheid is dit oppervlak onder de verschillende omstandigheden echter niet wit. Het licht van een gloeilamp is oranje achtig, bij TL-licht groenachtig, de fotocamera's zien wat ze zien, ze hebben niet onze hersenfunctie en leggen dus alles vast zoals het is.

Witbalans bij een camera is in feitelijke niets anders dan de kleur van het aanwezige licht corrigeren naar middengrijs (18%). bij de meeste camera's kan je de witbalans instellen in: auto, daglicht, flitslicht, TL, schaduw, bewolkt of handmatig.

Gebruik van een grijskaart en wanneer

Je camera wilt alles naar grijs vertalen, bij grote witte en zwarte vlakken krijgt je camera problemen, omdat de camera dit naar 18% grijs wilt vertalen. Zonder grijskaart kan je dit corrigeren door een aantal stops over- of onderbelichten maar dat blijft bij een benadering.

Denk bijvoorbeeld bij sneeuw- of bruidsfotografie, je wilt niet dat sneeuw of een bruidsjurk grijs of blauw wordt, door met een grijskaart te werken wordt het wit ook werkelijk wit en het zwart ook werkelijk zwart.

Kleurcorrecties bij RAW opnamens

Achteraf kan je de juiste kleurtemperatuur instellen zonder kwaliteitsverlies veranderen. De eerste foto van de serie maakt je met een grijskaart in beeld. Dit is straks het referentiepunt voor de foto nabewerkings programma, daarna mag je de grijskaart weglaten bij het fotograferen. Er mag geen schaduw of reflectie op de grijskaart vallen, het moet hetzelfde lichtomstandigheden hebben als het onderwerp.

Instellen witbalans naar 18% grijs.

De belichting meten we met de camera zelf, je hebt geen losse belichtingsmeter nodig.

- Het witbalans handmatig instellen, je camera meet als het ware de temperatuur van het licht dat op de grijskaart valt en de camera bepaald op basis van die gegevens de correctie voor die situatie. Verandert er iets aan de situatie, dan het witbalans opnieuw instellen.
- Leg de grijskaart op de plek van het onderwerp, de camera zet je op de gewenste diafragma, en laat de camera zelf de sluitertijd bepalen. Maak een foto van de grijskaart, die beeldvullend is, Bekijk de waarde van de sluitertijd. Deze waarden stel je in op de manuele stand van je camera (sluitertijd en diafragma).
- Leg de grijskaart op de plek van het onderwerp, de belichting correctie aanpassen, deze schaalverdeling loopt meestal van -5 naar 0 en van 0 naar +5. Draai aan het tijdwieltot de schaalverdeling op 0 staat.

Je hebt nu de juiste belichtingscombinatie in de lichtomstandigheid waar je op dat moment bent!